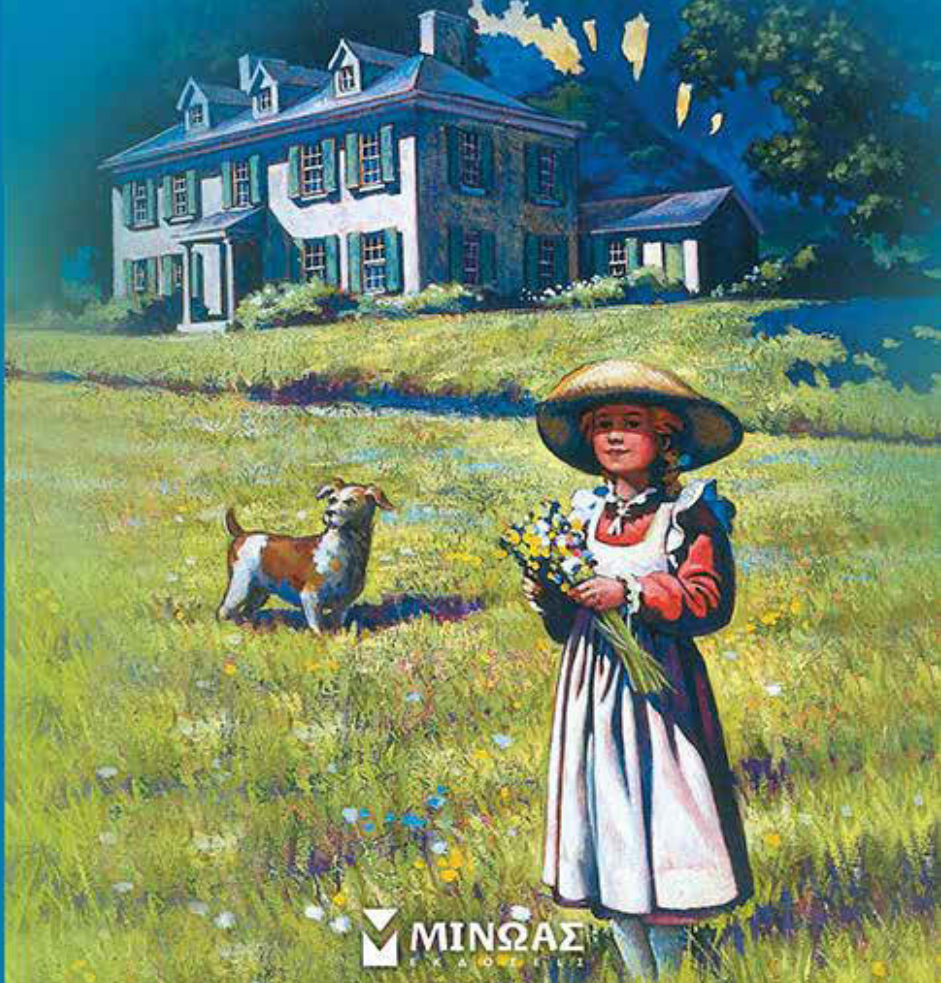

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΛΕΑΝΟΡ ΠΟΡΤΕΡ

Πολυάννα

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η δεσποινίς Πόλυ

Εκείνο το πρωινό του Ιουνίου, η δεσποινίς Πόλυ μπήκε κάπως βιαστικά στην κουζίνα της. Η δεσποινίς Πόλυ δεν συνήθιζε να κάνει τα πράγματα με βιάση. Μάλιστα, πάντα περηφανευόταν για τον ήρεμο τρόπο της. Σήμερα, όμως, ήταν βιαστική – πραγματικά βιαστική.

Η Νάνση, που έπλενε τα πιάτα, την κοίταξε ξαφνιασμένη. Η Νάνση εργαζόταν μόλις δυο μήνες στην κουζίνα της δεσποινίδας Πόλυς, αλλά είχε ήδη καταλάβει ότι η κυρία της δεν ήταν συνήθως φουριόζα.

«Νάνση!»

«Μάλιστα, κυρία» απάντησε πρόσχαρα η Νάνση, χωρίς ν' αφήσει από τα χέρια την κανάτα που σκούπιζε.

«Νάνση! Όταν σου μιλάω θέλω να σταματάς ό,τι κάνεις και ν' ακούς αυτό που σου λέω» είπε αυστηρά η δεσποινίς Πόλυ.

Η Νάνση κοκκίνισε. Άφησε αμέσως κάτω την κανάτα, μαζί με το πανί. Κόντεψε να τη σπάσει, κιάλας.

«Μάλιστα, κατάλαβα, κυρία» ψέλλισε, ισιώνοντας την κανάτα και γυρνώντας βιαστικά προς το μέρος της. «Συνέχισα τη δουλειά μου γιατί μου είπατε το πρωί να τελειώνω γρήγορα με τα πιατικά».

Η κυρία της συνοφρυώθηκε.

«Αρκετά, Νάνση. Δεν θέλω εξηγήσεις. Θέλω απλώς να προσέχεις όταν μιλάω».

«Μάλιστα, κυρία». Η Νάνση έπνιξε έναν αναστεναγμό. Αναρωτήθηκε αν θα κατάφερνε ποτέ να την ευχαριστήσει. Η Νάνση δεν είχε δουλέψει μέχρι τότε, αλλά η αρρώστια της μητέρας της, που έμεινε ξαφνικά χήρα με τέσσερα παιδιά, τα τρία, μάλιστα, μικρότερα από τη Νάνση, την ανάγκασε να ψάξει για δουλειά, κι ήταν ευχαριστημένη που βρήκε θέση στην κουζίνα του αρχοντικού πάνω στον λόφο. Η Νάνση είχε έρθει από ένα χωριό δέκα χιλιόμετρα μακριά και το μόνο που ήξερε ήταν ότι η δεσποινίς Πόλυ Χάριγκτον ήταν η ιδιοκτήτρια του αρχοντικού των Χάριγκτον και από τις πλουσιότερες κατοίκους της πόλης. Αυτό έγινε πριν από δυο μήνες. Ήξερε ότι η δεσποινίς Πόλυ ήταν μια αυστηρή, αγέλαστη γυναίκα που κατσούφιαζε ακόμα κι όταν ένα μαχαίρι έπεφτε κάτω ή μια πόρτα έκλεινε με θόρυβο – ποτέ, όμως, δεν χαμογελούσε, ακόμα κι όταν τα μαχαίρια κι οι πόρτες ήταν ακίνητα.

«Όταν τελειώσεις τη δουλειά σου, Νάνση» έλεγε τώρα η δεσποινίς Πόλυ «να πας να καθαρίσεις το δωμάτιο της σοφίτας και να ετοιμάσεις το ράντσο. Φυσικά, θα σκουπίσεις και θα καθαρίσεις τον χώρο, αφού βγάλεις πρώτα τα μπαούλα και τα κουτιά που είναι εκεί μέσα».

«Μάλιστα, κυρία. Και πού θα βάλω, παρακαλώ, τα πράγματα που θα βγάλω αποκεί;»

«Στο μπροστινό μέρος της σοφίτας». Η δεσποινίς Πόλυ δίστασε λιγάκι και συνέχισε: «Πρέπει να σου πω, Νάνση, ότι η ανιψιά μου, η δεσποινίς Πολυάννα Γουίτιερ, θα έρθει να μείνει μαζί μου. Είναι έντεκα χρονών και θα κοιμάται σ' εκείνο το δωμάτιο».

«Ένα κοριτσάκι... εδώ, δεσποινίς Χάριγκτον; Ω, τι ωραία που θα 'ναι!» αναφώνησε η Νάνση, που θυμήθηκε πόση χαρά σκόρπιζαν οι αδερφούλες της στο σπιτικό τους στο χωριό.

«Ωραία; Εγώ δεν θα χρησιμοποιούσα αυτή τη λέξη» είπε η δεσποινίς Πόλυ ξερά. «Πάντως σκοπεύω να κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ. Είμαι καλή γυναίκα, ελπίζω, και ξέρω το καθήκον μου».

Η Νάνση έγινε κατακόκκινη.

«Φυσικά, κυρία. Απλώς σκέφτηκα ότι ένα κοριτσάκι εδώ ίσως... ίσως σας έδινε χαρά» ψέλλισε.

«Ευχαριστώ» απάντησε η κυρία της ξερά. «Δεν μου χρειάζεται ένα παιδί».

«Πάντως, σίγουρα θέλετε το παιδί της αδερφής σας εδώ» τόλμησε να πει η Νάνση. Καταλάβαινε αόριστα ότι έπρεπε να ετοιμάσει μια καλή υποδοχή σ' αυτό το έρμο ξενοπούλι.

Η δεσποινίς Πόλυ πήρε ύφος υπεροπτικό.

«Άκου, Νάνση, επειδή έτυχε να έχω μια ανόητη αδερφή που ήθελε να παντρευτεί και να φέρει παιδιά σε έναν κόσμο γεμάτο ήδη από δαύτα, δεν σημαίνει ότι θέλω να

τα αναθρέψω. Αλλά όπως είπα, ξέρω το καθήκον μου. Και φρόντισε να καθαρίσεις καλά τις γωνίες, Νάνση» πρόσθεσε απότομα, βγαίνοντας από το δωμάτιο.

«Μάλιστα, κυρία» είπε η Νάνση με έναν αναστεναγμό, παίρνοντας τη μισοστεγνωμένη κανάτα που τώρα ήθελε ξανά ξέπλυμα.

Στο δωμάτιό της, η δεσποινίς Πόλυ ξαναδιάβασε το γράμμα που είχε λάβει προ δημέρου από μια μακρινή πόλη της Δύσης και την είχε εκπλήξει δυσάρεστα. Η επιστολή απευθυνόταν στη Δεσποινίδα Πόλυ Χάριγκτον, Μπέλντιγκσβιλ, Βερμόντ και έλεγε τα εξής:

«Αγαπητή κυρία,

»Βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να σας ανακοινώσω ότι ο αιδεσιμότατος Τζον Γουίτιερ απεβίωσε προ δύο εβδομάδων, αφήνοντας ορφανό ένα κοριτσάκι έντεκα χρονών. Δεν άφησε τίποτα, εκτός από μερικά βιβλία, διότι, όπως ασφαλώς γνωρίζετε, ήταν πάστορας σε μια μικρή ιεραποστολική εκκλησία με χαμηλό μισθό.

»Νομίζω ότι ήταν σύζυγος της μακαρίτισσας της αδερφής σας, αλλά, απ' όσο μου έδωσε να καταλάβω, οι οικογένειές σας δεν είχαν καλές σχέσεις. Ευελπιστούσε, ωστόσο, πως θα δεχόσασταν να πάρετε κοντά σας τη μικρή, ώστε να μεγαλώσει ανάμεσα σε δικούς της ανθρώπους. Αυτός είναι ο λόγος που σας γράφω.

»Το κοριτσάκι θα είναι έτοιμο να φύγει πάραυτα, μόλις λάβετε αυτή την επιστολή. Κι αν μπορείτε πραγματικά να την αναλάβετε, θα το εκτιμούσαμε ιδιαίτερα αν

μας γράφατε ότι μπορεί να έρθει αμέσως, καθότι υπάρχει ένα ζευγάρι που θα ταξιδέψει σύντομα στα ανατολικά. Θα αναλάβουν, λοιπόν, να τη συνοδεύσουν μέχρι τη Βοστώνη και να τη βάλουν στο τρένο για την Μπέλντιγκσβιλ. Φυσικά, θα ειδοποιηθείτε ποια μέρα και με ποιο τρένο θα φτάσει εκεί η Πολυάννα.

»Με την ελπίδα μιας απάντησής σας το συντομότερο δυνατό.

»Με εκτίμηση
»Ιερεμίας Ο. Γουάιτ».

Η δεσποινίς Πόλυ δίπλωσε το γράμμα κατσοφιασμένη και το ξανάβαλε στον φάκελο. Είχε στείλει την απάντησή της την προηγούμενη και φυσικά έγραφε πως θα αναλάμβανε το παιδί. Ήξερε το καθήκον της, όσο δυσάρεστο κι αν ήταν!

Όπως καθόταν, λοιπόν, με το γράμμα στα χέρια, ο νους της πήγε στην αδερφή της, την Τζένη, στο εικοσάχρονο τότε κορίτσι που επέμενε να παντρευτεί τον νεαρό πάστορα, παρά τις αντιρρήσεις της οικογένειάς της. Υπήρχε ένας πλούσιος άντρας που την ήθελε και που τον προτιμούσε η οικογένεια, αλλά όχι η Τζένη. Ο πλούσιος είχε, βέβαια, τα χρονάκια του, αλλά είχε και πολλά λεφτά, ενώ ο πάστορας είχε μόνο ένα νεανικό κεφάλι γεμάτο ιδανικά και ενθουσιασμό και μια καρδιά γεμάτη αγάπη. Η Τζένη, φυσικά, προτίμησε τον πάστορα. Τον παντρεύτηκε και έφυγε για τον Νότο μαζί του.

Έκτοτε κόπηκε κάθε δεσμός με την οικογένεια. Η δε-

σποινίς Πόλυ το θυμόταν καλά, αν και ήταν μόλις δεκαπέντε χρονών τότε. Η οικογένεια δεν είχε πλέον πολλά πάρε δώσε με τη γυναίκα του πάστορα. Η αλήθεια είναι ότι η Τζένη τούς έγραφε κάπου κάπου και είχε βγάλει Πολυάνα το τελευταίο μωρό της, από τα ονόματα των δύο αδερφών της, της Πόλυς και της Άνας. Όλα τα άλλα παιδιά της είχαν πεθάνει. Αυτή ήταν η τελευταία φορά που τους έγραψε η Τζένη. Μετά από μερικά χρόνια έμαθαν για τον θάνατό της από ένα σύντομο αλλά πολύ συγκινητικό γράμμα που τους έστειλε ο πάστορας από μια πολίχνη της Δύσης.

Εντωμεταξύ, ο χρόνος δεν άφησε ανεπηρέαστους τους ενοίκους του αρχοντικού πάνω στον λόφο. Η δεσποινίς Πόλυ, ατενίζοντας την κοιλάδα από κάτω, σκέφτηκε τις αλλαγές που έφεραν στη ζωή της τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια.

Ήταν πια σαράντα χρονών και ολομόναχη στον κόσμο. Πατέρας, μητέρα, αδερφές, όλοι είχαν πεθάνει. Εδώ και πολλά χρόνια ήταν η μόνη κληρονόμος του σπιτιού και της περιουσίας του πατέρα της. Μερικοί είχαν εκφράσει ανοιχτά τη συμπόνια τους για τη μοναχική ζωή της και την είχαν παροτρύνει να πάρει καμιά γυναίκα για συντροφιά. Όμως δεν καλοδέχτηκε ούτε τη συμπάθεια ούτε τη συμβουλή τους. Δεν ήταν μόνη, είπε, της άρεσε η μοναξιά. Ήθελε την ησυχία της. Τώρα, όμως...

Η δεσποινίς Πόλυ σηκώθηκε με σφιγμένα τα χείλη. Χαιρόταν, βέβαια, που ήταν καλή γυναίκα και όχι μόνο ήξερε το καθήκον της, αλλά διέθετε και αρκετή δύναμη να το επιτελεί. Μα... *Πολυάνα!* Τι γελοίο όνομα!

Ο γερο-Τομ και η Νάνση

Στο καμαράκι της σοφίτας, η Νάνση σκούπιζε και έτριβε δυνατά, προσέχοντας ιδιαίτερα τις γωνίες. Πάντως, υπήρχαν στιγμές που η δύναμη που έβαζε ήταν ένας τρόπος για να δώσει διέξοδο στα συναισθήματά της κι όχι για να καθαρίσει τη βρομιά. Γιατί η Νάνση, παρά τον φόβο για την κυρά της, δεν ήταν καμιά αγία.

«Μακάρι... να μπορούσα... να... τρίψω έτσι τις γωνίες... της... ψυχής της!» μουρμούριζε, τονίζοντας τα λόγια της με δυνατά χτυπήματα στο ξεσκονόπανο. «Έχει πολύ πράμα εκεί μέσα που χρειάζεται καθάρισμα! Πώς της ήρθε να ξαποστεύει το καημένο το κοριτσάκι σ' αυτό το καμαράκι που είναι φούρνος το καλοκαίρι και τον χειμώνα δεν έχει θέρμανση, ενώ υπάρχουν ένα σωρό δωμάτια στο αρχοντικό! “Δεν μου χρειάζεται ένα παιδί!” Χμμ!» επανέλαβε τα λόγια της κυράς της, στύβοντας το πατσαβούρι τόσο δυνατά που πόνεσαν τα δάχτυλά της.

«Πάντως δεν είναι τα παιδιά εκείνα που δεν χρειάζονται, μα την πίστη μου!»

Για λίγη ώρα δούλεψε σιωπηλά κι όταν τελείωσε, έριξε μια ματιά γεμάτη αποστροφή στο γυμνό δωμάτιο.

«Η δική μου δουλειά πάντως τέλειωσε» αναστέναξε. «Δεν υπάρχει καθόλου βρομιά εδώ μέσα... αλλά μήπως υπάρχει και τίποτ' άλλο; Φτωχό μου κοριτσάκι! Ωραίο μέρος για να βάλεις ένα ορφανό παιδί που λαχταρά ένα σπιτικό!» πρόσθεσε καθώς έβγαινε κλείνοντας με δύναμη πίσω της την πόρτα.

«Ανάθεμα!» βλαστήμησε δαγκώνοντας τα χείλη. Και μετά πρόσθεσε με πείσμα: «Ε, λοιπόν, δεν με νοιάζει. Μακάρι να άκουσε το “μπαμ”, μακάρι!».

Εκείνο το απόγευμα, η Νάνση βρήκε λίγο χρόνο να κουβεντιάσει με τον γερο-Τομ στον κήπο, όπου χρόνια τώρα ξεχορτιάριζε κι έστρωνε τα μονοπάτια.

«Κύριε Τομ» άρχισε η Νάνση, ρίχνοντας μια ματιά πίσω της, μπας και την έβλεπε κανείς «το ξέρετε πως ένα κοριτσάκι θα έρθει να μείνει με τη δεσποινίδα Πόλυ;»

«Τι πράγμα;» ρώτησε ο γεράκος καθώς ανασηκωνόταν με δυσκολία.

«Ένα κοριτσάκι... θα έρθει να μείνει με τη δεσποινίδα Πόλυ».

«Άσε τ' αστεία» την αποπήρε ο Τομ, που δεν την πίστεψε. «Δεν μου λες καλύτερα ότι αύριο ο ήλιος θα βασιλέψει από την ανατολή;»

«Αλήθεια είναι. Μου το είπε η ίδια» επέμεινε η Νάνση. «Είναι ανιψιά της και είναι έντεκα χρονών».

Ο γεράκος τα έχασε.

«Ωστε έτσι... Αναρωτιέμαι...» μουρμούρισε, ενώ μια τρυφερή λάμψη φώτισε τα θολά του μάτια. «Δεν μπορεί, αλλά αυτό πρέπει είναι... Το κοριτσάκι της δεσποινίδας Τζένης! Καμιά άλλη δεν παντρεύτηκε. Ναι, Νάνση, σίγουρα είναι το κοριτσάκι της δεσποινίδας Τζένης. Δοξασμένο το όνομά Του! Πού να φανταστώ ότι τα γέρικα μάτια μου θα το έβλεπαν αυτό!»

«Ποια ήταν η δεσποινίς Τζένη;»

«Ένας άγγελος που κατέβηκε από τον ουρανό» είπε ο ηλικιωμένος άντρας. «Αλλά για τον αφέντη και την κυρά του ήταν η μεγαλύτερη θυγατέρα τους. Ήταν είκοσι χρόνων όταν παντρεύτηκε κι έφυγε αποδώ, πάνε πολλά χρόνια από τότε. Όλα τα μωρά της πέθαναν, όπως έμαθα, εκτός απ' το στερνό. Μάλλον αυτό θα έρθει».

«Είναι έντεκα χρόνων».

«Ναι, τόσο πρέπει να είναι» είπε ο γεράκος, κουνώντας το κεφάλι.

«Και θα τη βάλει να κοιμάται στη σοφίτα... Ντροπή της!» είπε θυμωμένη η Νάνση, ρίχνοντας άλλη μια ματιά στο σπίτι πίσω της.

Ο γερο-Τομ κατσούφιασε. Ύστερα ένα παράξενο χαμόγελο φάνηκε στα χείλη του.

«Χμ! Αναρωτιέμαι τι θα κάνει η δεσποινίς Πόλυ με ένα παιδί στο σπίτι».

«Εγώ πάλι αναρωτιέμαι τι θα κάνει ένα παιδί με τη δεσποινίδα Πόλυ στο σπίτι!» είπε απότομα η Νάνση.

«Μου φαίνεται πως δεν συμπαθείς και πολύ τη δεσποινίδα Πόλυ» παρατήρησε εκείνος χαμογελώντας πονηρά.

«Λες και θα μπορούσε να την αγαπήσει κανείς!» απάντησε με περιφρόνηση η Νάνση.

Ένα παράξενο χαμόγελο φώτισε πάλι το πρόσωπο του γερο-Τομ. Ύστερα έσκυψε και ξανάρχισε τη δουλειά του.

«Μάλλον δεν θα έχεις ακούσει για την ερωτική ιστορία της κυράς» είπε αργά.

«Ερωτική ιστορία! Αυτή! Όχι! Και μάλλον κανείς άλλος δεν θα το ξέρει».

«Ω, ναι. Το ξέρουν!» τη βεβαίωσε ο γεράκος. «Και ο άντρας αυτός ζει ακόμη και μάλιστα σ' ετούτη την πόλη».

«Ποιος είναι;»

«Αυτό δεν μπορώ να σου το πω. Δεν είναι σωστό». Ο γέροντας σηκώθηκε όρθιος. Καθώς κοίταζε το σπίτι, στα θολά γαλάζια μάτια του καθρεφτίζονταν η πίστη και η ειλικρινής περηφάνια για την οικογένεια που υπηρετούσε τόσα χρόνια.

Πολυάννα

Η μικρή Πολυάννα μετά τον θάνατο των γονιών της πηγαίνει να ζήσει με την πλούσια θεία της, την αυστηρή και ψυχρή δεσποινίδα Πόλυ, στο Βερμόνι. Η μικρή ηρωίδα, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, παραμένει αισιόδοξη και επιλέγει να βλέπει τη φωτεινή πλευρά των πραγμάτων. Φέρνει μαζί της αυτό που αποκαλεί «το παιχνίδι της χαράς», που της είχε μάθει ο πατέρας της. Κάθε φορά που παίζει αυτό το παιχνίδι νιώθει χαρούμενη και θεϊκή απέναντι στις αντιξοότητες της ζωής.

Η μεταδοτική χαρά της Πολυάννας εξαπλώνεται σε ολόκληρη την πόλη, αλλά δεν έχει καμία επίδραση στη θεία της. Όσοπου συμβαίνει κάτι που θα θέσει σε κίνδυνο την ικανότητα της ίδιας της Πολυάννας να είναι αισιόδοξη και χαρούμενη.

Η Πολυάννα θεωρείται ένα κλασικό έργο της λογοτεχνίας για παιδιά, ενώ το όνομα της ηρωίδας του βιβλίου είναι συνώνυμο πλέον της αισιοδοξίας. Με συναρπαστική πλοκή και θετικό μήνυμα, η Πολυάννα αποτελεί πηγή έμπνευσης για όλους τους ανθρώπους, ώστε να μην το βάζουν κάτω στη ζωή.

www.minoas.gr

9 786180 217148
ISBN 978-618-02-1714-8

ΚΩΔ. 16659